

مدیر مسئول

وسر محرم

رفیق علمی

اعلانات به دپریک

۳ آنه ده سیزیت

بو همو شتیك مراجعت

به مدیر غزته دکری

امید استقلال

بدل ابونه

به ۳ مانگ روپیه و

نیویک به شش مانگ

۳ به سالیک شش روپیه به

بو خارج اجرت پوسته

علاوه ده کری

تاریخ انتشار

۱۰ یول ۳۳۹

سیلانی

سیاسی ، ادبی ، اجتماعی غزته یکی رسمی به

هفته جاریک دردچی

نسخه‌ی به آنه بکه

سال ۱ شماره ۱۱ (پنجشنبه) ۱۹ ربیع الآخر ۳۴۲ ۲۹ تشرین ثانی ۳۳۹

سیاسیات :

مشابهت

له فکر همومانه که بغدا و سلیمان هر دوکیان له زیر
اداره حکومت عثمانی بون ، او ونته لیره ولوی دو مکتبی
عسکری هه بو که تا مدتیک ام دو مکتبه منمی یکتری
بون ، به و مناسبتنه میش سردمی له بغدا تعقیب تحصیل
عسکریم ده کرد بالطبع کلی رفیقان عربمان پیدا کرد .
او وقته کورد و عرب له مکتبیکی تورکا مشترکا بو
رتبه یک ، بو نشان و قلیچیک تحصیلیان ده یکن ، مفکوره
ملیه ، محبت وطنیه له بر بعضی موانع غیر طبیعی هیشتا
حلول اودمه ساغه . نورانه‌ی نه کردبو فقط قانون طبیعی
چونکه مطلقا ده‌ی احکام خوی اجرا بکا او موانع غیر
طبیعی یانه به تدریج زوال بزر بو . افکار منوره تا هات
التمساب قدرتی کرد ال نهایت به واسطه پرنسپیی
ویلسون حرب عمومی ، منجر بو به انقلاب افکار عمومی
و عرب و کورد به مفکوره یکی عصری به وه کونته زیر
بال صیانت دولتیکی معظم ؛ ام دوتنه که سرمایه البخاری
حمایه بشریت و تعمیم مدنیته ...

لم خصوصیه وه قصه کردن خاج له مقصد ؛
پیدا ده مواصل مسئله ؛ عرب ، ابتدا تمجلی هو

ذلتیکیان کرد ، بی قابیلی اوان له درجه یکدا بو که دولت
معظمه عادتا نیکی بو نکول بکا لو مراعیده‌ی که له اتنا‌ی
حربا کردبوی درحق به قوم عرب . هر لو زمانه دا
بو ؛ کورده کان لکل امه یشد که حکمرانیکی ملیه یان بو
تشکیل کرابو صرف به سائقه طغیان عشق ملیته وه علم
عصیایان رفع و به عزم و ایمانیکی حدایسندانه به امید
استقلال تام سنجاغ مبارک ملی یان له قیاب تاریخیه وطن
مقدمدا دا کرد .

ام حادثه به ، بعضی خطیبان بی اهمیتی ملی طی بکری
همو صفحاتیکی لایقه که به فلم زرین بید صحایف
تاریخمان بکری ، انکار فائده چی به ، کی ده توانی بلی
که ام حادثه اثر تحریک بو و یا به ناو اغیاره وه گرا ؟ !
خو له رغم انگلیز هیچ نه بو ، چونکه انگلیز ظاهر
له ایمه چی دریغ کردبو ؟ هیچ ! .. حکومتی بو تشکیل
کردبوین ، پاره‌ی زوزی ادانی ، له نزاکتا قصوری
نه بو . بشاء علیه لازمه اعتراف بکری که او عصیانمان
صرف بو ملیت و به تحقیق به استقلاله وه کرده .
زور شایان دفته که هر ی اندول له عقب ام
حرکتیه ملیه به‌ی ایوه ظهوری کرد .. عرب ،

بنیاد برلنگاندن و لیسنر و هی ژورن
مرکز ژین للتشقیق و الدراسات
Zheen Center For Documentation & Research

پاش هر ای انادوایش کونن ، حتی مصطفی کمال پاشا
 له صفت یاغی نه ووه ترفیح رتبهی غازیتهی کردبو اینجا
 له بغداد جسرانی امه پیدبو که ناو وطن عرب له ناو
 منوراندا موضوع بحث بی . لو تاریخدا دیسان من
 له بغداد بوم ؛ فقط او وقته له کوردستان سکونت
 اگاه و له عربیستاما اختلال آماده کرابو . غزته
 (لاستقلال) قدمهاده عالم مطبوعات بو ، سر محرام
 جریده و ظنروره بیکیک بو لهو عربانهی که له مکتب
 عسکریه دا پیکهوه بوین ، من هر له بر امهی که او
 زاتم به رفیق صباوت مکتب دهزانی زور مغرور
 بوم ؛ چونکه له طرف افرانیکی خومهوه نشر اکرا
 او غزتهیم تقدیس کرد ، بالخاصه عموم او منوره
 کوردانهی که له بغداد بوین مو تشبثاتیکی و ظنرورانهی
 عربیگانسان به صمیمیتیکی فوق العاده اعظام و متمادیا
 خبر و وفقیته عربان تعقیب ده کرد بو تشکیل حکومت
 عربییش چاوهروانی لطف و سماحت حکومت
 معظمه بوین . چو که ایسه برنسب معلومه و یاسونمان
 به کمال صمیمیت تاتی کردبو . بناه عالیه عربان به قومیکی
 مستقل دهناوی . له دعوای مشروع اودا سیاست و
 منفعت خومان تیکل به حسیات ایسه نه دمبو حتی جار
 جا که زمان مساعد بونی ام حسیاتهی خومان به
 نشریات متمه رهیش اثبات کردوه . و ره زمان ،
 برو زمان ! به واسطهی تشکیل حکومت عراقهوه
 عرب نسکین کرا . کورد دوباره دسی کرد به اختلال ،
 فقط هرچند هر اسر قومیت بو ، له بر بعضی
 خصوصیات معلومه ؛ محکمه له دعوا حالی نه بو ،
 ممدان له وضعیت استفاده و حرکت قوهیه اخیره یان
 به صورتیکی تر اشاعه کرد . بو تجلی حق و حقیقت
 به واسطهی لطف سیاست زمانهوه من بوم به سر
 محرر غزته (امید استقلال) .

غزیم درحق به کوردایهتی لیکل غزته سر محرر
 (الاستقلال) درحق به عریضت بی فرقه . او ذاته
 له مکتب عسکریه بکم صنف خوی بو . منیش هر
 لو تاریخه نا بکم صنف خوم بوم هر دو یکان بو ضابطی
 ده مان خویند . زمان هر دو یکان له ضابطی محروم کرد .
 و له مکتبی عسکری درچوین . له استانبول دیسان
 یکان کرته وه ، مملکت هر دو یکان له حکومت عثمانیه
 جیا بوه وه و کوته دست عین دولت ؛ همیسان مملکت
 هر دو یکان بو به صحفه انقلابات له هر دو لا مجادلات
 وطنیه کرا له ری وطناریش جهس کرا . منیش . . او
 بو به . سر محرر غزته (الاستقلال) ؛ من به می
 (امید استقلال) حکمدار مملکت اویش اولاد رسوله
 (صلعم) ، می منیش ، . . اینخالم همو مشابعت
 حیات و سیاسته شتیکم به خیلا هاتوه . دایم
 عجبا هر وه کوله حیات خصوصیه و شخصیه مانا ام
 مشابعتانه دیده ؛ آیا ، له حیات عمریه و ملیه یشانابه نتیجه
 مشابعت ده بی ؟ ؛ ثانیاً او ذاته و کومن ؛ و منوران
 عربیش و کوموران کورد ، درحق به ملت ایسه
 صاحب حسیاتیکی صمیمین یا نه ؟ یعنی صادقین به
 برنسب ملت ؛ و مجادلات وطنیه ایسه یان تقدیر و تصویب
 کردوه یا خود به سابقه منافع سیاسییهی خوبانه وه
 ده یانهوی او برنسبیهی که خوبانی نجات داده له اسارت
 سوء استعمالی بکن . . .

رفیق حلمی



مشکلی موصل

له بین تورک و انگلیزدا :
له غزتهی الامل :

مخبر غزتهی المقطم له استامبوله وه اخبار کردوه
 که انظار متوجه به حل کردن مسئله موصل . که حل
 و فصل ام مسئله به متعاق بو به ختام صالح انگلیز و
 تورک . دقتور عدنان بک بو ام خصوصه مراحتی به

سفارت انگلیز کرده . برامه له نصف اول مانگی
 اوکتوبردا (هیئتیک دا امری بو ام هیئت همیشه تا
 جیکای مذاکره تعیین نه کراوه . چونکه ابی جیکایی
 وا انتخاب بکری که بو مخبرات و تعلیمات وقت و زمان
 ضایع نکری . آمدیش رنکه استانبول بی .
 وها مأمول اگری که زلفی بکی نائب دیاربرک
 و سابق اعضای مجلس لوزان لاسکل قائم مقام
 توفیق بکی مستشار عسکری هیئت مرخصه ی تورک
 وله وزارت خارجه ی حکومت انگلیز مدیر شئون
 شرقیه مستر کراین جیستون تمثیل حکومت انگلیز بکا
 چونکه امانه له انضای صلح لوزاندا پیک هاتبون . ارباب
 مطالعه ایینن که پیک هاتن ام دو حکومت له درجه
 امکاندایه ..

چونکه وکو جنرال طاولندهنت کوتویه تی نه انگلیز
 بو موصل له کل تورک و نه تورکیس له سر موصل حرب
 له کل انگلیز اکا .

چونکه بو هر دو کبان و بالخصه بو تورک دور
 اصلاح و تعمیره ام خصوصه له همو شر و شوریک چاکره
 و هر دو لا به مه محتاجه .

بعضیک دلائلیش هییه دیسان حین نیت ام دو
 حکومته تأیید ده کا وکو : کم کرده وهی یعنی تثبیت
 کردن موجود حاضر اردوی تورک و نقل کردن مرکز
 قول اردوی دیار برک بو سیواس که قوماندانه کی جواد
 پاشایه اگر اتفاقین لاسر مواد ابتدائیه بان نه کردایه امانه
 نه ابو . ایضاً - موجودیت جنرال طاولندهنت و جنرال
 هارینکتون و جنرال عصمت پاشا بشیر حل کردن به
 سهولتی اکا . بو مناسبات حسمه ی تورک و انگلیز .
 ۳م دلیلیش اینه که حکومت انگلیز به بی پرس له
 پارلمنتوی خری تبلیغ وزارت خارجه ی تورکی کرد که
 بشیرت به تعیین قونسلوس حوی له تورکیا اکا و
 دیسان تبلیغ کرد که اموال تورک له بهدولا حجز ناکری

و امری دا به رعیت انگلیز که دیونات رعیت تورک
 تأدیه بکته وه ... الخ .

تخمیس له سر غزل وافی

ای فداکاران ملت شیر مردان ولات
 ای ریسان دیانت صاحب صوم و صلوات
 بو نثاری بی وجوده لیره و رویه و منات
 روح فداکین بو وطن بو حکمران ذی نیات
 کس بی جاوی له رتبه خدمتیکین بی خلوات

تا کو دینی بو له میدانان اتانوت ایله جوین
 سیر امر و کن همو سر برز و صاحب آبروین
 واله باده ی بیکتی مر مست فکر و هایوبن
 گشت فداکاری او ایستاکه واسر پست که بوین
 نام تاریخی له جی رتبه فریقی بی له لات

کر نکین آیات موجودیت امر و ایله چین
 پشیموانیکان هییه وک کیوی آسن و امین
 من که فردیکم له کورد ، باور بکن ای مسلمین
 خدمت ملت له لام فرضه به تصدیقو یقین
 نک به دم یاخو زبان بالله و امه تا مات

خاک کوردستان محل علم و دارالقن ابی
 موقع اهل کمال و بو هنر مسکن ابی
 هر چه ویرانیکی تیدایه و کو کلشن ابی
 صد شکر شعله چر امان روز به روز روشن ابی
 برقرار و بیدار بی واسطه شوق حیات

صبرت و درسه له لای اهل نظر وضع زمن
 دور نچین بو عصر کون لم وقتهدا هولی بدن
 دست له مل یکتر بکین بو حفظ کلزار وطن
 دیم نمونه ی ملت غیره که چون خدمت اکر
 ضابطان و کاشان هر وک نفر بو پول اهات

اتحاد یکمان نبی بی شبهہ یہ بی یب و شک
میر و آغا فرق نامینی لہ کل خرات و لك
میر کہ چون اجنبی حکم کیانده سرفک
بو ترقی ملک و ملت جانفدا یرن یک به یک
اتحاد و یکیتی انسان اباتہ روز ہلات

(فائق) امر و کرچہ علم پر لہ اشوبہ و فن
حرام دانیم لہ ری خاک و طندا جان و تن
کل دی یک پنجہ بازیکا لہ کل ملک ختن
مقصد ذاتیم نیہ غیر از وطن الا وطن!
چون فدای ملتہ (وفا) بہ تحقیق و ثبات
زبور زاده

« بون و زیان بہ ترو تہ وہ یہ »

— تروت بہ چی و چون حاصل ای —
پاشماوہ یہ

بالہ وقت و زمان خویدا ایفای تہمد نکا قانون
ایتہ زنجیر و اچیتہ ملی ہمیسان افلاس اگری .
چونکہ و کو لہ معنای استدلال اگری افلاس بمعنا نمائی
سرمایہ بی تجاری نیہ . افلاس بمعنا لہ صنف تجارت
در کردنہ . اگر افلاس بمعنای نمائی سرمایہ تنہا قبول
یکین او وقتہ ابی ہتا دو قرانی بی تجاریک افلامی
بی نکری . یکجی قانون تجارت بو افلاس استرداد
و حقوق حقداران چند قواعد و اصول تیا موجودہ
تجاریک اگر سرمایہ نمائی شرط مطلق افلاس بووایہ
ام مہاملانہ لہ چی اگرا . کو ابو قانونیش و کو و تمان
و ای قبول کردوہ .

اعتبار چیزہ متم امنیت و سرعتہ . یعنی تجاریک
کہ امنیت و سرعت بو بہ بی سرمایہ و بلکہ زیار
اعتبار ابی . حتی زور امور تجاری ہیسہ بہ اعتبار
اگری . فقط امہ نابی سوء استعمال بگری . یعنی فوق
سرمایہ تجاری تجار خوی پرہ زانتہ بکا و بی سرمایہ
حال کلی عالم بخاتہ زیر دست ظمعیہ وہ طابقی امہ ہر
مشومہ و تمان بعضاً تنہا بہ اعتباریش تجارت اگری .
و کو سمساری . ام جہاتہ اگر چہ تعلق بہ مطالبہ وہ نیہ
فقط بہ استطراد بخشی کرا . و بو زمین قصہ لہ فائدہ

خالی نیہ . نقطہ یکسی کی مہم . یہ لازمہ لہ تجارتدا
ملاحظہ بگری . اوبش جاب کردن پارہ اجانب و اخراج
نکردن پارہ . اخلی بہ . یعنی ہ سایہ تجارتہ وہ پاو لہ خرچہ .
اہینریتہ ناو ملت لئاو . ملتہ رہ پارہ نابرتہ ممالک اجنبی
انجا کوا کرا . ملت استفادہ لم تجارتہ اکا . والا رنجہ رو
امینتہ وہ . چونکہ پارہ لئاو ملتہ ابی و متان زیاد
بگریت طبیعی ثروت ملیہ پی زیاد ابی و تراز ثروت
ملیہ یش بالطبع تقسیم سرمایہ اکا و کہ تقسیم سرمایہ یش
کرا طبیعی افراد ملت مستفید ابی : تجارت ترقی اکا
نقطہ یکتری مہم و لازم ہیہ کہ ملاحظہ یکجار بوایہ
لازمہ . لہ تجارتدا استلزام عمل و حقانیت لازمہ یعنی
تجار بہ نسبت عادلہ رنج یعنی قازانج ابی داوا بکا اگر
قازانج فاحش و غبن قصد کرا ملت و تجارت ہمیسان
مجرہ . شیک دولہم کس نیگریتہ دل چونکہ حقیقتہ :
ہمو کس ایزانی تجارت داخلی ایمہ زور مشوشہ
بی سرو پی یہ بی اصولہ . بی صداقت و حقانیتہ .
نہوک ہر لبرہ وک لیا و ہمو کورد فقیردا اصولیکی
جاری یہ تجار مالیک فرضا پازہ و یا بیست لبرہ ادا بہ
لادی بیک بہ سلم توتون و یارون و یا برنج و یا سرچہ
مخصوصا لاتیکی بی .

اوبی

اعلان

نومرو — ۱۲

خانوبک کہ لہ گرہ کی کوڑدہ واقع و ۱۳۶ - ۵۴
رقم و ۱۱۳۱ نومروی تسلسل مرقم و جہہ بہ طریق
طام بیبی ۸۵ - ۲ خانہ حۃ دلاک و یساری ۱۱ - ۵۴
خانہ حاجی محمود تنہ کہ چی خلنی ۸۷ - ۲ خانہ حاجی
قادر محدودہ بنا لہ اوراق مثبتہ ۳۰ سال کویش لہ
تحت تملک حاجی ملا مصطفی کورددایہ بنا لہ سر
مراجعت واقعہ بناو مومی الہوہ ربط طاہو اگری
لم خانوہ دا ہر کس ادعایکی ہیہ لہ کل اوراق مثبتہ دا تا
۳۰ روزی تر مراجعت بہ دائرہ طاہو بکا اول دفعہ
اعلان کرا . ۲۵ تشرین ثانی ۳۳۹ دائرہ طاہو

لہ چاپخانہ حکومت لہ سلطانی چاپ کرا